

راهنمای کاربردی

روش های کنترل میکروارگانسیم های فرصت طلب

پیرسانی

نویسندگان:

دکتر علی اکبر شکارچی (متخصص باتولوژی و عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی اردبیل)

سجاد رحیمی بیستونی (عضو هیات علمی دانشگاه)

مینا رضائی (عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر)

انتشارات آوای قلم

سرشناسه	شکارچی، علی اکبر، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	راهنمای کاربردی روش های کنترل میکروارگانیسم های فرصت طلب بیمارستانی / نویسندگان علی اکبر شکارچی، سجاد رحیمی بیستونی، مینا رضایی.
مشخصات نشر	تهران: آوای قلم، ۱۳۹۷. مشخصات ظاهری: ۱۴۲ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۴۲-۹۷-۲
موضوع	وضعیت فهرست نویسی: فیفا
موضوع	عفونت های بیمارستانی
موضوع	موضوع: Nosocomial infections
موضوع	عفونت های بیمارستانی -- پیشگیری
موضوع	Nosocomial infections-- Prevention
موضوع	عفونت زدایی و عفونت زداهای
موضوع	Disinfection and disinfectants
موضوع	ساختمان های بیمارستان -- بهداشتی کردن
موضوع	Hospital buildings -- Sanitation
موضوع	ساختمان های بیمارستان -- ضد عفونی
موضوع	Hospital buildings -- Disinfection
موضوع	پزشکی، مراکز -- پیش بینی های ایمنی
موضوع	Medical centers -- Safety measures
شناسه افزوده	رحیمی، سجاد. ۳۶۰ - شناسه افزوده: رضایی، مینا، ۱۳۶۸ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ۲۸۳/۰۹/ RA۰
رده بندی دیویی	۶۱۴/۴۴
	شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۴۹۸۹۹

نام کتاب

راهنمای کاربردی روش های کنترل میکروارگانیسم های فرصت طلب بیمارستانی

نویسندگان:	علی اکبر شکارچی	تاریخ نشر:	۱۳۹۷
	سجاد رحیمی بیستونی - مینا رضایی	نوبت چاپ:	اول
ناشر:	انتشارات آوای قلم	شمارگان:	۸۰۰ جلد
حروفچینی و صفحه آرایی:	انتشارات آوای قلم	قیمت:	۱۹۰۰۰۰ ریال
طراحی روی جلد:	انتشارات آوای قلم	شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۴۲-۹۷-۲

آدرس: تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - ابتدای خیابان نصرت - کوچه باغ نو - پوچه داوود آبادی
شرقی - پلاک ۴

شماره تماس: ۶۶۵۹۱۵۰۴ تلفکس: ۶۶۵۹۱۵۰۵

فروشگاه کتاب چاپ کاغذی و الکترونیکی: www.avapublisher.com

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و شرعاً حرام است.
متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه ناشر.....
۶	مقدمه مولفان.....

فصل اول: میکروارکانیم های فرست طلب بیمارستانی

۸	لژیونلا.....
۱۰	کلبسیلا پنومونیه.....
۱۲	مایکوباکتریوم توبرکلوزیس.....
۱۳	اشریشیاکالی.....
۱۴	استافیلوکوک ها.....
۱۶	سودوموناس کروئکوزا.....
۱۸	شیگلا.....
۱۹	سالمونلا.....
۲۰	کاندیدا آلبیکنز.....
۲۲	ویروس آنفولانزا.....
۲۴	آدنوویروس ها.....
۲۶	روتاویروس ها.....
۲۸	هپاتیت B.....
۳۰	بیوآتروسل ها.....

فصل دوم: کنترل فیزیکی و شیمیایی میکروارکانیم ها

۳۴	گندزدایی.....
۳۶	گندزدایی با روش های فیزیکی.....
۳۷	حرارت خشک.....
۳۹	حرارت مرطوب.....
۴۷	گندزدایی با روش های شیمیایی.....

فصل سوم: اصول کنترل عفونت در بخش های بیمارستان

۵۵	کنترل عفونت در اتاق ایزوله.....
----	---------------------------------

۵۹	کنترل عفونت در بخش اندوسکوپی
۶۳	کنترل عفونت در بخش دیالیز
۶۵	کنترل عفونت در بخش مراقبت ویژه کودکان
۶۷	کنترل عفونت در بخش مراقبت ویژه
۶۹	کنترل عفونت در اتاق عمل
۷۳	احتیاط استاندارد
۷۵	احتیاط هوایی
۷۷	احتیاط قطرات
۷۹	احتیاط تماسی
۸۱	شستن صحیح دست‌ها

فصل چهارم: کنترل عفونت در آزمایشگاه

۸۷	عفونت در آزمایشگاه‌های ناشکی
۹۰	گندزدایی و استریل‌سازی تجهیزات آزمایشگاه
۹۳	بسته‌بندی، برچسب‌زدن و آماده‌سازی
۹۷	کنترل انتقال عفونت خون
۹۹	واکسیناسیون پرسنل
۱۰۱	بهداشت فردی پرسنل
۱۰۳	نظافت محیط آزمایشگاه
۱۰۶	مدیریت پسماند

فصل پنجم: بهداشت محیط بیمارستان

۱۱۷	بهداشت محیط
۱۲۲	ساختمان بیمارستان
۱۲۴	آب
۱۲۶	آشپزخانه بیمارستان
۱۲۹	رختشویخانه
۱۳۳	ضد عفونی و شستشو در بخش‌های عمومی
۱۴۰	مراجع

مقدمه مولفان

عفونت‌های بیمارستانی همواره یکی از مشکلات عمده بهداشتی و درمانی بوده و روز به روز اهمیت بیشتری یافته و نظام سلامت کشورها را به چالش جدی برانگیخته است. افزایش بیمارستان‌ها، ظهور بیماری‌های جدید، افزایش مقاومت میکروبی و نیاز به خدمات متنوع پزشکی، بروز عفونت‌های بیمارستانی ناشی از خدمات درمانی را اجتناب‌ناپذیر کرده است. بنابراین کنترل عفونت بیمارستانی هم اکنون یک اولویت جهانی است. عفونت‌های بیمارستانی از سه جنبه ابتلا، میرایی و هزینه دارای اهمیت می‌باشد، بدین معنی که این عفونت‌ها علاوه بر مرگ و میر و ایجاد عوارض، با افزایش مدت بستری، موجب افزایش قابل توجه هزینه‌های خدمات درمانی شده و در نهایت سبب نارضایتی گیرندگان خدمات می‌شود.

عوامل میکروبی بیماری‌زا در محیط پراکنده بوده و همواره سلامت انسان و سایر موجودات را در معرض تهدید قرار می‌دهند. این عوامل در محیطی همچون بیمارستان به دلیل حساسیت گروه مراجعه‌کنندگان، اقدامات اورژانسی انجام شده روی بیمار، وجود زخم‌ها و بریدگی‌ها، سوختگی‌ها، کاهش مقاومت بدن، از بین رفتن سد های طبیعی، تراکم بالای این عوامل و نیز مقاومت ایجاد شده در برخی سوش‌ها نسبت به گند داه‌ها و برخی آنتی‌بیوتیک‌ها به‌طور بالقوه از پتانسیل خطرزایی بالاتر برخوردار بوده لذا اهمیت کنترل آن‌ها دو جنبه اساسی، گندزدایی فرایندی است که طی آن میکروارگانیسم‌های بیماری‌زا از روی سطوح غیرزنده این مراکز حذف می‌شوند.

برای این منظور از روش‌های مختلف فیزیکی و شیمیایی استفاده می‌شود که هر کدام از آن‌ها دارای مزایا و معایب خاص بوده و بسته به شرایط مورد استفاده قرار می‌گیرد. شناخت مبانی و اصول گندزدایی و آگاهی از ماهیت گندزدا و فاکتورهای تاثیرگذار بر کارایی و نقش کلیدی آن در موفقیت یک گندزدایی یا استریلیزاسیون نقش به‌سزایی در پی خواهد داشت. متأسفانه در بسیاری از مواقع انتخاب نامناسب گندزدا، فیزیک نامناسب محیط، عدم آموزش و ناآگاهی پرسنل، سبب کاهش تاثیر گندزدا شده که به حذف نامطلوب پاتوژن‌های محیطی و در نهایت افزایش احتمال ایجاد عفونت بیمارستانی منجر می‌شود.

به‌طور کلی راه اصلی انتقال میکروارگانیسم‌ها عبارتند از تماس، تماس معنی، هوا، عامل مشترک و ناقلین که از این میان، تماس مهم‌ترین آن‌ها می‌باشد. در نتیجه می‌توان گفت انتخاب یک سیاست گندزدایی مناسب از انتقال این عوامل در اثر تماس جلوگیری نموده و بروز عفونت‌های بیمارستانی را تا حد زیادی کاهش داد.

دکتر علی اکبر شکارچی و همکاران